

การวิเคราะห์สาเหตุการเปลี่ยนแปลงการส่งออกถุงมือยางของไทย

นฤทธิ ไชยประพันธ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

พ.ศ. 2549

ISBN 974-671-336-1

An Analysis of Factors Affecting Changes in Thai Rubber Gloves Exports.

NARIT CHAIPRAPHAN

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Economics

Department of Economics

Graduate School, Dhurakij Pundit University

2006

ISBN 974-671-336-1

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาและเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เนื่องจากได้รับคำแนะนำและการตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จาก ผศ.ดร.ธรรมนุญ พงษ์ศรีกูร ผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ประธานกรรมการ อาจารย์ ดร.ชัยวัฒน์ คนจริง กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.เยาวลักษณ์ ราชแพทยาคม กรรมการ และ รศ. ดร.เรืองไร โตกฤษณะ กรรมการ ที่ให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้เขียนกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ที่ประสาทวิชาความรู้ทุกท่าน และผู้ที่ให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการจัดการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ซึ่งได้แก่ คุณจิรวุฒิ อุดมรัตน์ นักวิชาการพาณิชย์ กรมส่งเสริม การส่งออกกระทรวงพาณิชย์ ตลอดจนผู้ประกอบกิจการทั้งหลายที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา รวมทั้งเจ้าของเอกสารที่ใช้ในการศึกษาและอ้างอิงในการศึกษาครั้งนี้จนสามารถสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

สุดท้ายนี้ ผู้เขียนขอกราบพระคุณบิดา มารดาและขอบคุณ พี่ๆ น้องๆ ตลอดจนผู้บังคับบัญชา และเพื่อนๆ ที่ให้กำลังใจต่อผู้เขียนเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา สำหรับส่วนที่เป็นความดีอันเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ผู้เขียนขอมอบให้แก่บิดาและมารดาของผู้เขียน ส่วนข้อบกพร่องของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

นฤทธิ์ ไชยประพันธ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ฅ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ซ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	10
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	11
1.4 ขอบเขตการศึกษา.....	11
1.5 วิธีและขั้นตอนการวิจัย.....	11
2. เค้าโครงร่างทางทฤษฎี.....	13
2.1 การตรวจสอบเอกสาร.....	13
2.2 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	18
2.3 แนวความคิดเกี่ยวกับส่วนแบ่งตลาดคงที่.....	22
3. สถานการณ์อุตสาหกรรมถุงมือยางของไทย.....	27
3.1 โครงสร้างการผลิต.....	29
3.2 สถานการณ์ตลาดภายในประเทศ.....	35
3.3 สถานการณ์ตลาดโลก.....	38
3.4 สถานการณ์ตลาดส่งออกถุงมือยางของไทย.....	42
3.5 สถานการณ์ตลาดนำเข้าของสหรัฐอเมริกา.....	42
4. นโยบายและมาตรการต่างๆ ของรัฐ.....	45
4.1 สำนักนายกรัฐมนตรี.....	45
4.2 กระทรวงพาณิชย์.....	46
4.3 การทรวงการคลัง.....	47

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.4 กระทรวงสาธารณสุข.....	47
4.5 กระทรวงอุตสาหกรรม.....	48
4.6 มาตรการด้านภาษี.....	49
4.7 ภาวะเศรษฐกิจและกติกการค้าโลก.....	50
4.8 ด้านบุคลากร.....	52
4.9 องค์การภาครัฐและเอกชน.....	53
5. ผลการศึกษา	56
5.1 การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดคงที่ กรณีศึกษา ปี พ.ศ. 2540-2541 เทียบกับปี พ.ศ. 2546-2547.....	56
5.2 การวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดคงที่ กรณีศึกษาตลอดช่วงปี พ.ศ. 2540-2547.....	58
5.3 สรุปเปรียบเทียบการวิเคราะห์ส่วนแบ่งตลาดคงที่ ตาม 5.1 และ 5.2.....	61
5.4 ผลกระทบจากการขยายตัวของการค้าโลก.....	62
5.5 ปัญหาและอุปสรรค.....	63
6. สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ.....	64
6.1 สรุปผลการศึกษา.....	65
6.2 ข้อเสนอแนะ.....	65
6.3 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป.....	70
บรรณานุกรม.....	102
ภาคผนวก.....	106

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1	มูลค่าและสัดส่วนการส่งออกผลิตภัณฑ์จากยางของไทย ปี 2544-2547..... 2
1.2	ราคายางภายในประเทศ ปี 2543-2547..... 4
1.3	มูลค่าและสัดส่วนของประเทศผู้นำเข้าถุงมือยางที่สำคัญของโลก ปี 2544-2547..... 6
1.4	ราคาถุงมือยางโลก ของประเทศนำเข้าที่สำคัญ ปี 2545-2547..... 7
1.5	มูลค่าและสัดส่วนตลาดส่งออกถุงมือยางของไทย ปี 2544-2547..... 8
2.1	ความต้องการแรงงานต่อหน่วยผลิต..... 20
3.1	โครงสร้างการผลิตและการใช้ถุงมือยางในประเทศไทย..... 31
3.2	มูลค่าการนำเข้าถุงมือยางของไทยจากประเทศ ผู้ส่งออกที่สำคัญ 10 อันดับแรกรวมทั้งประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2540-2547..... 37
3.3	มูลค่าการนำเข้าถุงมือยางของโลกของประเทศ ผู้นำเข้าที่สำคัญ 10 อันดับแรกระหว่างปี พ.ศ. 2540-2547..... 39
3.4	มูลค่าการส่งออกถุงมือยางของไทยไปประเทศ ผู้ส่งออกที่สำคัญ 10 อันดับแรก ระหว่างปี พ.ศ. 2540-2547..... 41
3.5	มูลค่าการนำเข้าถุงมือยางของสหรัฐอเมริกาจากประเทศผู้ส่งออก ที่สำคัญ 10 อันดับแรก ระหว่างปี พ.ศ. 2540 – 2547..... 43
4.1	อัตรากำไรสุทธิการภายใต้ WTO ของการนำเข้าสินค้าผลิตภัณฑ์ยาง..... 51
4.2	อัตรากำไรสุทธิการภายใต้ AFTA พ.ศ. 2544..... 52
5.1	การเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกถุงมือยางของไทย วิเคราะห์โดยใช้แบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่ (CMS) ปี พ.ศ. 2540-2541 (ปีฐาน) เทียบกับ ปี พ.ศ. 2546-2547 (ปีปัจจุบัน)..... 57
5.2	การเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกถุงมือยางของไทย วิเคราะห์โดยใช้แบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่ (CMS) ตลอดช่วงปี พ.ศ. 2540 – 2547..... 59
5.3	เปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกถุงมือยาง ของไทย วิเคราะห์โดยใช้แบบจำลองส่วนแบ่งตลาดคงที่ ตามตารางที่ 5.1 และ 5.2 62

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
6.1 ผลการคำนวณวิธีที่ 1.....	71
6.2 ผลการคำนวณวิธีที่ 2.....	72
6.3 มูลค่าการค้ารวมของโลก.....	74
6.4 มูลค่าการนำเข้าถุงมือยางรวมของประเทศสหรัฐอเมริกา.....	74
6.5 มูลค่าการค้าถุงมือยางของโลก (เหรียญสหรัฐ).....	75
6.6 มูลค่าการส่งออกถุงมือยางของไทย (เหรียญสหรัฐ).....	75
6.7 ปริมาณการส่งออกถุงมือยางของไทย.....	76
6.8 มูลค่าการส่งออกถุงมือยางของไทย (บาท).....	76
6.9 พื้นที่ปลูกยางของประเทศต่างๆ.....	77
6.10 การผลิต การใช้ และสต็อกยางธรรมชาติของโลก.....	78
6.11 การผลิต การใช้ และสต็อกยางสังเคราะห์ของโลก.....	79
6.12 การใช้ ยางธรรมชาติของประเทศสำคัญๆ.....	80
6.13 การใช้ ยางสังเคราะห์ของประเทศสำคัญๆ.....	81
6.14 การผลิตยางธรรมชาติของประเทศต่างๆ.....	82
6.15 การผลิตยางสังเคราะห์ของประเทศต่างๆ.....	83
6.16 การส่งออก ยางธรรมชาติของไทย มาเลเซีย และอินโดนีเซีย.....	84
6.17 การส่งออกยางแผ่นรมควันของไทย มาเลเซีย และอินโดนีเซีย.....	85
6.18 การส่งออกยางแท่งของไทย มาเลเซีย และอินโดนีเซีย.....	86
6.19 การนำเข้ายางธรรมชาติของประเทศต่างๆ.....	87
6.20 การใช้ยางธรรมชาติของประเทศผู้ผลิต.....	88
6.21 การนำเข้าน้ำยางข้น ของประเทศต่างๆ.....	89
6.22 การใช้น้ำยางข้น ของประเทศต่างๆ.....	90
6.23 ผลผลิตยางธรรมชาติของไทย.....	91
6.24 ปริมาณการส่งออกยางแยกตามประเภท.....	92
6.25 ปริมาณการส่งออกยางของไทยไปยังประเทศผู้ซื้อปลายทาง.....	92
6.26 รายชื่อผู้ประกอบการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจาก BOI.....	93
6.27 รายชื่อโรงงานที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการผลิตถุงมือยางปี 2547.....	95

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
6.28 รายชื่อผู้ส่งออกถลุงมือยาง 20 อันดับแรกปี 2547.....	97
6.29 รายชื่อสมาชิกสมาคมผู้ผลิตถลุงมือยางของไทย.....	98
6.30 อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นเดือนของเงินบาทต่อเงินเหรียญสหรัฐ.....	99
6.31 ราคาน้ำมันในตลาด SYMEX.....	100
6.32 ราคาภายในประเทศ.....	101

D
P
U

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 สัดส่วนการส่งออกผลิตภัณฑ์จากยางของไทย ปี 2543.....	3
1.2 สัดส่วนการส่งออกผลิตภัณฑ์จากยางของไทย ปี 2547.....	3
1.3 ราคาขางภายในประเทศ ณ ตลาดกลางกรุงเทพฯ ปี 2540-2547.....	4
1.4 ราคาน้ำมันดิบ ณ วันสิ้นปี ที่ตลาด SYMEX สหรัฐอเมริกา.....	9
1.5 สัดส่วนการส่งออกถุงมือยางของไทย ปี 2544.....	9
1.6 สัดส่วนการส่งออกถุงมือยางของไทย ปี 2547.....	10
2.1 คุณภาพบางส่วนของการค้าระหว่างประเทศ.....	21